

**AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE INTEGRITATE
A REPUBLICII MOLDOVA**

**НАЦИОНАЛЬНЫЙ ОРГАН ПО
НЕПОДКУПНОСТИ РЕСПУБЛИКИ
МОЛDOVA**

INSPECTORATUL DE INTEGRITATE

MD-2005, mun. Chișinău, str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni, 26
Tel.(373 22) 820 601, fax (373 22) 820 602, www.ani.md, e-mail: info@ani.md

ACT DE CONSTATARE

nr. 181/08

mun. Chișinău

11 aprilie 2022

Ion NICOLAEV, inspector de integritate principal în cadrul Serviciului securitate, audit și control al integrității al Autorității Naționale de Integritate, examinând materialele dosarului de control privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese inițiat în privința dnei **Chiriac Mariana**, primar al s. Climăuți, r-nul Dondușeni, în temeiul prevederilor art. 19 și art. 38 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate a întocmit prezentul act prin care,

A CONSTATAT:

La 27.09.2021 în cancelaria Autorității Naționale de Integritate a fost înregistrată sesizarea nr. 9119.

La 29.10.2021, în conformitate cu prevederile art. 30 din Legea nr.132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, sesizarea a fost repartizată aleatoriu prin sistemul electronic de distribuire a sesizărilor pentru verificare prealabilă sub aspectul respectării regimului juridic al conflictelor de interese.

Potrivit sesizării dna Chiriac Mariana, primar al s. Climăuți, r-nul Dondușeni, a participat la adoptarea actului de constatare a pagubelor cauzate de calamitățile naturale culturilor agricole ce aparțin SRL "Climăușanul-Agro" cu încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese.

La 16.11.2021, în conformitate cu prevederile art. 31 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, în privința dnei Chiriac Mariana s-a inițiat controlul privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese.

Prin scrisoarea nr. 04-08/6665 din 16.11.2021 subiectul controlului a fost informat despre inițierea controlului și despre drepturile prevăzute în art. 33 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate.

În temeiul art. 33 alin. (6) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, inspectorul de integritate a solicitat informații și documente de la primăria s. Climăuți, r-nul Dondușeni, Secția agricultură a Consiliului raional Dondușeni și a consultat registrele de stat.

Potrivit documentelor obținute în cadrul controlului inspectorul de integritate a stabilit că dna Chiriac Mariana exercită funcția de demnitate publică, primar al s. Climăuți, r-nul Dondușeni.

La 14.08.2020 în cancelaria primăriei s. Climăuți a fost înregistrată cererea SRL "Climăușanul-Agro" prin care a solicitat formarea comisiei pentru constatarea pagubelor și evaluarea pierderilor cauzate culturilor agricole.

Prin decizia Consiliului sãtesc Climãuți nr. 7/3 din 15.08.2020 a fost instituitã comisia pentru evaluarea pagubelor cauzate culturilor agricole în urma secetei din vara anului 2020. Președintele comisiei fiind dna Chiriac Mariana, primarul s. Climãuți.

Conform actului de constatare a pagubelor cauzate culturilor agricole de calamitãțile naturale nr. 75 din 19.08.2020, care a fost semnat și de dna Chiriac Mariana, comisia a constatat cã seceta din vara anului 2020 a afectat 503 ha de culturi agricole ce aparțin SRL "Climãușanul-Agro".

Actul de constatare a pagubelor cauzate culturilor agricole de calamitãțile naturale nr. 75 din 19.08.2020 reprezintã o decizie a comisiei pentru evaluarea pagubelor cauzate culturilor agricole în urma secetei din vara anului 2020.

Potrivit datelor din sistemul informațional "Acces" și e- Integritate, soșul dnei Chiriac Mariana este administrator și fondator cu cota de 30% din capitalul social al SRL "Climãușanul-Agro".

Conform datelor din Registrul declarațiilor privind conflicte de interese, ținut de Autoritatea Naționalã de Integritate, dna Chiriac Mariana nu a declarat situația de conflict de interese real apãrutã în momentul când a fost chematã sã participe la examinarea cererii SRL "Climãușanul-Agro".

Punctul de vedere al persoanei supuse controlului.

Prin scrisoarea nr. 04-08/6665 din 16.11.2021 subiectul controlului a fost invitat la sediul Autoritãții Naționale de Integritate pentru a-și prezenta punctul de vedere în care sã explice dacã anterior participãrii la adoptarea actului de constatare a pagubelor cauzate culturilor agricole de calamitãțile naturale nr. 75 din 19.08.2020 prin care a fost rezolvatã cererea SRL "Climãușanul-Agro" a declarat în scris la Autoritatea Naționalã de Integritate și a soluționat prin abținere conflictul de interese real, conform dispozițiilor art. 12 din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale.

La 02.12.2021 dna Chiriac Mariana a prezentat punctul de vedere în care a comunicat cã conform art. 12 alin. (3) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale conflictul de interese real apare în cazul în care subiectul declarãrii este chemat sã rezolve o cerere/un demers, sã emitã un act administrativ, sã încheie direct sau prin intermediul unei persoane terțe un act juridic, sã ia o decizie sau sã participe la luarea unei decizii în care are interese personale sau care vizeazã persoane ce îi sãnt apropiate, persoanele fizice și juridice cu care are relații cu caracter patrimonial și care influențeazã sau pot influența exercitarea imparțialã și obiectivã a mandatului, a funcției publice sau de demnitate publicã.

Conform pct. 9 din Regulamentul Comisiei situații excepționale a primãriei s. Climãuți, Comisia are dreptul sã ia decizii în limitele competenței sale și sã le emitã sub forma de dispoziții, care sunt obligatorii pentru îndeplinire de cãtre conducãtorii obiectivelor economiei, unitãților economice.

A menționat cã decizii referitoare la alocarea compensațiilor în legãturã cu seceta din anul 2020 a luat Agenția de intervenție și plãți în agriculturã.

Actul de constatare a pagubelor cauzate culturilor agricole de calamitãțile naturale nr. 75 din 19.08.2020 pe care la semnat în calitate de membru al Comisiei de evaluare a pagubelor cauzate în urma secetei din vara anului 2020 reprezintã prin sine o constatare a lucrãrilor de fapt, nu se încadreazã în situațiile prevãzute de art. 12 alin. (3) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale.

Aprecierea inspectorului de integritate.

În conformitate cu prevederile art. 3 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, urmare a exercitării funcției de demnitate publică, primar al s. Climăuți, r-nul Dondușeni, dna Chiriac Mariana este subiect al declarării averii și a intereselor personale, având obligația de a respecta regimul juridic al conflictelor de interese.

În art. 2 din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale noțiunile de conflict de interese, interes personal și persoană apropiată sunt definite astfel:

conflict de interese – situația în care subiectul declarării are un interes personal ce influențează, sau ar putea influența exercitarea imparțială și obiectivă a obligațiilor și responsabilităților ce îi revin potrivit legii;

interes personal – orice interes material sau nematerial al subiectului declarării ce rezultă din activitățile sale în calitate de persoană privată, din relațiile sale cu persoane apropiate sau cu persoane juridice și alți agenți economici, indiferent de tipul de proprietate, din relațiile sau afiliațiile sale cu organizații necomerciale, inclusiv cu partidele politice și cu organizațiile internaționale;

persoană apropiată – soțul/soția, copilul, concubinul/concubina subiectului declarării, persoana aflată la întreținerea subiectului declarării, de asemenea persoana înrudită prin sânge sau prin adopție cu subiectului declarării (părinte, frate/soră, bunic/bunică, nepot/nepoată, unchi/mătușă) și persoana înrudită prin afinitate cu subiectul declarării (cumnat/cumnată, socru/soacră, ginere/noră);

Conform dispozițiilor art. 12 alin. (3)-(5) și alin. (7) din aceeași Lege, conflictul de interese real apare în cazul în care subiectul declarării este chemat să rezolve o cerere/un demers, să emită un act administrativ, să încheie direct sau prin intermediul unei persoane terțe un act juridic, să ia o decizie sau să participe la luarea unei decizii în care are interese personale sau care vizează persoane ce îi sânt apropiate, persoanele fizice și juridice cu care are relații cu caracter patrimonial și care influențează sau pot influența exercitarea imparțială și obiectivă a mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică.

În cazul apariției unui conflict de interese real, subiectul declarării este obligat:

- a) să informeze șeful ierarhic sau organul ierarhic superior imediat, dar nu mai târziu de 3 zile de la data constatării, despre conflictul de interese în care se află;
- b) să nu rezolve cererea/demersul, să nu emită actul administrativ, să nu încheie, direct sau prin intermediul unei persoane terțe, actul juridic, să nu ia sau să nu participe la luarea deciziei în exercitarea mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică până la soluționarea conflictului de interese.

Informarea despre apariția unui conflict de interese real se va face până la soluționarea cererii/demersului, emiterea actului administrativ, încheierea, directă sau prin intermediul unei persoane terțe, a actului juridic, participarea la luarea deciziei sau luarea deciziei și va lua forma unei declarații scrise ce trebuie să conțină date despre natura conflictului de interese și despre modul în care acesta influențează sau poate influența îndeplinirea imparțială și obiectivă a mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică.

Președintele Republicii Moldova, Președintele și deputații Parlamentului, Prim-ministrul, membrii Guvernului, Procurorul General, președintele Consiliului Superior al Magistraturii, președintele Consiliului Superior al Procurorilor, deputații Adunării Populare a unității teritoriale autonome Găgăuzia, președinții de raioane, consilierii locali, primarii și alți conducători ai organizațiilor publice sânt obligați să informeze Autoritatea Națională de Integritate imediat, dar

nu mai târziu de 3 zile de la data constatării, despre orice situație de conflict de interese real în care se află, în modul stabilit la alin. (5).

Potrivit materialelor dosarului de control, dna Chiriac Mariana a participat la adoptarea actului de constatare a pagubelor cauzate culturilor agricole de calamitățile naturale nr. 75 din 19.08.2020 prin care a fost rezolvată cererea SRL "Climăușanul-Agro".

Inspectorul de integritate urmează să verifice și să se expună dacă dna Chiriac Mariana a încălcat sau a respectat regimul juridic al conflictelor de interese atunci când a participat la adoptarea actului de constatare a pagubelor cauzate culturilor agricole de calamitățile naturale nr. 75 din 19.08.2020 prin care a fost rezolvată cererea SRL "Climăușanul-Agro", fără a declara situația de conflict de interese real la Autoritatea Națională de Integritate.

Situația de conflict de interese real apare în momentul în care cererea/demersul ce urmează să fi rezolvat, actul administrativ ce urmează să fi emis, actul juridic ce urmează să fie încheiat sau decizia ce urmează să fi luată de către subiectul declarării, în limita atribuțiilor de serviciu, vizează un interes personal ce rezultă din:

- activitățile sale în calitate de persoană privată;
- relațiile sale cu persoane apropiate sau cu persoane juridice și alți agenți economici, indiferent de tipul de proprietate;
- relațiile sau afiliațiile sale cu organizații necomerciale, inclusiv cu partidele politice și cu organizațiile internaționale.

Inspectorul de integritate observă că actul de constatare a pagubelor cauzate culturilor agricole de calamitățile naturale nr. 75 din 19.08.2020 prin care a fost rezolvată cererea SRL "Climăușanul-Agro", care este o decizie a comisiei pentru evaluarea pagubelor cauzate culturilor agricole în urma secetei din vara anului 2020, vizează un interes personal al dnei Chiriac Mariana ce rezulta din relația sa cu persoana juridică, în speță fiind vorba de SRL "Climăușanul-Agro".

Inspectorul de integritate remarcă că soțul dnei Chiriac Mariana este administratorul și fondatorul SRL "Climăușanul-Agro", anume această circumstanță determină existența interesului personal rezultat din relația subiectului controlului cu această întreprindere.

Inspectorul de integritate ajunge la concluzia că dna Chiriac Mariana s-a aflat în situație de conflict de interese real din momentul când a fost chemată să rezolve cererea SRL "Climăușanul-Agro", astfel avea obligația să declare situația de conflict de interese real la Autoritatea Națională de Integritate și să nu participe la adoptarea actului de constatare a pagubelor cauzate culturilor agricole de calamitățile naturale nr. 75 din 19.08.2020 prin care a fost rezolvată cererea SRL "Climăușanul-Agro" până la soluționarea conflictului de interese.

Contrar prevederilor art. 12 alin. (4) și alin. (7) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale dna Chiriac Mariana a participat la adoptarea actului de constatare a pagubelor cauzate culturilor agricole de calamitățile naturale nr. 75 din 19.08.2020 prin care a fost rezolvată cererea SRL "Climăușanul-Agro" fără a declara situația de conflict de interese real la Autoritatea Națională de Integritate, prin ce a admis încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese.

Potrivit art. 38 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, în urma controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese [...] inspectorul de integritate emite un act de constatare în cazul în care stabilește că persoana supusă controlului nu a declarat și nu a soluționat conflictul de interese sau a emis/adoptat un act administrativ, sau a încheiat direct ori prin intermediul unei persoane terțe un act juridic, sau a luat personal o decizie ori a participat la luarea unei decizii cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interese.

Conform art. 39 alin. (1)-(2) și alin. (5) din aceeași Lege, în cazul în care se constată nedeclararea sau nesoluționarea unui conflict de interese [...] inspectorul de integritate:

a) încheie un proces-verbal cu privire la contravenție și aplică sancțiunea contravențională. Termenul de prescripție a răspunderii contravenționale nu se aplică;

b) după caz, emite un act de constatare în care solicită încetarea mandatului, a raporturilor de muncă sau de serviciu ale subiectului declarării și aplică pentru acesta interdicția de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică.

Inspectorul de integritate decide dacă dispune măsurile menționate la alin. (1) lit. b) în funcție de gradul de vinovăție al subiectului declarării, de natura abaterii, de numărul și durata abaterilor, de comiterea unor abateri similare anterior, de prejudiciul adus interesului public și de funcția publică deținută.

La aprecierea faptului dacă sunt aduse daune interesului public se va ține cont în principal de caracterul sistematic sau unitar al abaterii, de numărul de persoane afectate, de mărimea prejudiciului material cauzat, de consecințele abaterii la nivel local, național sau internațional, de afectarea reputației autorității/instituției publice sau a bunei funcționări a acesteia, precum și de alte circumstanțe care ar afecta interesul public.

Inspectorul de integritate nu va solicita încetarea raporturilor de muncă sau de serviciu și nu va aplica interdicția de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică, deoarece anterior în privința subiectului declarării nu au fost emise acte de constatare prin care să se constate încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese.

Mai mult ca atât, în cadrul controlului nu s-a stabilit că urmare adoptării actului de constatare a pagubelor cauzate culturilor agricole de calamitățile naturale nr. 75 din 19.08.2020 prin care a fost soluționată cererea SRL "Climăușanul-Agro" au fost afectate anumite persoane sau au fost cauzate prejudicii materiale.

Din aceste raționamente inspectorul de integritate,-

DECIDE:

1. Se constată că dna Chiriac Mariana, primar al s. Climăuși, r-nul Dondușeni, a încălcat regimul juridic al conflictelor de interese.

2. Se atenționează dna Chiriac Mariana despre obligativitatea respectării regimului juridic al conflictelor de interese.

3. Se aduce la cunoștința dnei Chiriac Mariana actul de constatare și se informează despre dreptul de a-l contesta, în termen de 30 de zile de la emitere, la Curtea de Apel Chișinău din or. Chișinău, str. Teilor, 4.

Inspector de integritate principal

Ion NICOLAEV